

**LIETUVOS RESPUBLIKOS INVESTICIJŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1312 1, 2, 9¹, 12,
13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO KETVIRTUOJU² SKIRSNIU ĮSTATYMO, LIETUVOS
RESPUBLIKOS ĮSTATYMO „DĖL UŽSIENIEČIŲ TEISINĖS PADĖTIES“ NR. IX-2206 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS MIŠKŲ ĮSTATYMO NR. I-671 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS
RESPUBLIKOS TERITORIJŲ PLANAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1120 2, 4, 6, 17, 20, 23 IR 28 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽIMTUMO ĮSTATYMO NR. XII-2470 56 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ĮSTATYMO NR. I-446 1, 7, 9, 23, 45, 46, 47 IR 48 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-675 2 IR 58 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO IR
LIETUVOS RESPUBLIKOS PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ĮSTATYMO NR. I-1495 2,
6, 8, 9, 10 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 8¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTŲ
(TAIS NR. 18-11492, NR. 18-11493, NR. 18-11494, NR. 18-11495, NR. 18-11496, NR. 18-11497, NR. 18-11498, NR. 18-11500)**

DERINIMO PAŽYMA

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos nebuvo atsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2018-10-12 išvada Nr. (13.2-51) SD-5383	Dėl Investicijų įstatymo projekto 15 ⁵ straipsnio (toliau – Straipsnis): 4. Įvertinę Investicijų įstatymo projekto 15 ⁵ straipsnio 9 dalies 2) punktą, siūlome Užimtumo įstatymo 56 straipsnio 2 dalies 1 punktą dėstyti taip: „ne vėliau kaip prieš vieną darbo dieną iki numatytos darbo sutarties sudarymo dienos yra gautas leidimas gyventi Lietuvos Respublikoje ar kitas dokumentas, suteikiantis teisę būti ar gyventi Lietuvos Respublikoje, ir leidimas dirbti Lietuvos Respublikoje, o Lietuvos Respublikos investicijų įstatyme stambiams projektams pritraukti ir įgyvendinti nustatytu atveju – ne vėliau kaip darbo sutarties sudarymo dieną yra pateiktas prašymas išduoti leidimą gyventi teisėtai Lietuvos Respublikos teritorijoje esančiam trečiosios šalies piliečiui.“	Atsižvelgta iš dalies. Nuostata sukorėguota pagal pastabą, performuluojant siūlomą formuluotę. Užimtumo įstatymo 56 straipsnio 2 dalies 1 punktą dėstoma taip: „1) ne vėliau kaip prieš vieną darbo dieną iki numatytos darbo sutarties sudarymo dienos yra gautas leidimas gyventi Lietuvos Respublikoje ar kitas dokumentas, suteikiantis teisę būti ar gyventi Lietuvos Respublikoje, ir leidimas dirbti Lietuvos Respublikoje, o įgyvendinant Lietuvos Respublikos investicijų įstatyme numatytus stambius projektus – ne vėliau kaip darbo sutarties sudarymo dieną yra pateiktas prašymas išduoti leidimą gyventi teisėtai Lietuvos Respublikos teritorijoje esančiam trečiosios šalies piliečiui;“.

<p>Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos 2018-10-18 išvada Nr. (9.8E-35)6V-2587</p>	<p>1. Investicijų įstatymo projekto 15⁵ straipsnio 10 dalies 6 punkte numatyta, kad žemės savininkas ar valstybinės žemės patikėtinis dėl nuostolių, patiriamų dėl Nekilnojamojo turto registre įregistruoto servituto, reikalingo stambiam projektui įgyvendinti, atlyginimo turi teisę kreiptis į stambaus projekto investicijų sutarties šalį, kuri yra prisiėmusi nuostolių atlyginimo pareigą, arba į stambaus projekto koordinatorių, kuris gautą kreipimąsi persiunčia šiai šaliai, o nuostolių dydis ir atlyginimo terminai yra nustatomi stambaus projekto sutarties šalies ir tarnaujančiojo daikto savininko ar valstybinės žemės patikėtinio susitarimu.</p> <p>Atkreipiamė dėmesį, kad tuo atveju, jeigu žemės arba tarnaujančiojo daikto savininkas būtų ūkio subjektas, o nuostoliai jam būtų atlyginami iš valstybės išteklių ir nebūtų užtikrinta, kad kompensacijos suma neviršytų patirtų nuostolių, įvertintų rinkos verte, minėta kompensacija galėtų būti laikoma valstybės pagalba, kaip ji apibrėžiama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – Sutartis) 107 straipsnio 1 dalyje.</p> <p>Investicijų įstatymo projekto 15⁵ straipsnio 11 dalyje numatyta, kad, nustatant ir paskirstant valstybės finansuojamų profesinio mokymo ir studijų vietų, taip pat studijų stipendijų skaičių, turi būti atsižvelgiama į Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijai pateiktus siūlymus dėl stambiems projektams įgyvendinti reikalingo preliminarus specialistų skaičiaus, kvalifikacijos ir išsilavinimo. Siekdama užtikrinti stambiems projektams įgyvendinti reikalingos kvalifikacijos specialistų poreikį, Švietimo ir mokslo ministerija ar jos įgaliota institucija pagal Ūkio ministerijos pateiktus investuotojų poreikius per kuo trumpesnę terminą peržiūri stambiems projektams įgyvendinti reikalingus profesinius standartus ir atitinkamą kvalifikaciją suteikiančias formaliojo profesinio mokymo programas ir teisės aktų nustatyta tvarka inicijuoja jų pakeitimus arba naujų programų parengimą.</p> <p>Investicijų įstatymo projekte taip pat numatyta, kad bedarbiams ar užimtiems asmenims iš valstybės biudžeto ir Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo bendrai skiriama lėšų suma negali viršyti 9,3 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio kvalifikacijai įgyti ir 4,66 Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio kvalifikacijai tobulinti ar kompetencijai įgyti, kai įgyjama ar tobulinama kvalifikacija arba įgyjama kompetencija, reikalinga stambaus projekto investicijų sutartims įgyvendinti.</p> <p>Atkreipiamė dėmesį, kad, tuo atveju, jeigu asmenys, kurių kvalifikacija arba kompetencija bus įgyta arba patobulinta vadovaujantis minėtomis Investicijų įstatymo projekto 15⁵ straipsnio 11 dalies nuostatomis, bus įpareigoti dirbti investuotojo į stambų</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Nuostoliai, patiriami dėl servitutų, reikalingų tik investuotojui įgyvendinti stambų projektą, bus atlyginami investuotojo lėšomis Žemės įstatyme nustatyta tvarka. Tačiau tuo atveju, kai servitutais galės naudotis visi suinteresuotieji naudotojai atvirai, skaidriai ir be diskriminacijos, tai bus laikoma bendrąja infrastruktūra. Bendrosios infrastruktūros iki sklypo ribos įrengimui galima taikyti 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (toliau – Bendrosios išimties reglamentas) 56 str. (investicinė pagalba vietos infrastruktūroms). Be to, tuo atveju, kai konkrečiame sklype bendroji infrastruktūra yra įrengiama iki konkrečiam investuotojui išsinuomojant ar parduodant žemės sklypą, ir tokia infrastruktūra kartu su žemės sklypu yra išnuomojama už rinkos kainą atitinkantį mokestį (bendrosios infrastruktūros sąnaudos yra įtraukiamos į nuomos mokestį), laikoma, kad toks sandoris atitinka rinkos sąlygas ir investuotojui nėra teikiama neteisėta valstybės pagalba. Taigi, kiekvieną kartą sprendžiant klausimą dėl nuostolių atlyginimo bus laikomasi valstybės pagalbos reikalavimų.</p> <p>Asmenys, kurių kvalifikacija arba kompetencija bus įgyta arba patobulinta vadovaujantis Investicijų įstatymo projekto 15⁵ straipsnio 11 dalies nuostatomis, bus įpareigoti tam tikrą laiką dirbti investuotojo į stambų projektą įmonėje. Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo 37 str. 6 d. jau šiuo metu numato paramą mokymuisi remiant kvalifikacijos arba kompetencijos įgijimą ar tobulinimą. Rėmimo tvarka nustatyta Užimtumo rėmimo priemonių įgyvendinimo sąlygų ir tvarkos apraše, patvirtintame Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. A1-</p>
--	---	---

	<p>projektą įmonėje, išlaidos, patirtos šių asmenų kvalifikacijai arba kompetencijai įgyti arba patobulinti, galėtų būti laikomos valstybės pagalba investuotojo įmonei.</p> <p>Primename, kad visus valstybės pagalbos kriterijus atitinkanti parama gali būti teikiama tik iš anksto apie ją pranešus Europos Komisijai pagal Sutarties 108 straipsnio 3 dalies nuostatas ir gavus iš jos pritarimą arba taikant vieno iš išankstinio pranešimo išimtį numatančių Europos Komisijos dokumentų nuostatas. Kitu atveju tokia valstybės pagalba laikoma neteisėta, ir nacionalinio teismo ar Europos Komisijos sprendimu gali būti pareikalauta jos išieškojimo su palūkanomis.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlome užtikrinti, kad Investicijų įstatymo projekto 15⁵ straipsnio 10 dalies 6 punkto ir 11 dalies nuostatomis nebūtų teikiama valstybės pagalba arba kad ji būtų teikiama laikantis Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių reikalavimų.</p>	<p>348 „Dėl Užimtumo rėmimo priemonių įgyvendinimo sąlygų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“. Šis aprašas taip pat yra suderintas su Lietuvos Respublikos finansų ministerija. Esamas rėmimo modelis ir jam taikomi reikalavimai nekeičiami, tik numatomas atskiras skiriamų lėšų maksimalus dydis, kai įgyvendinami stambūs projektai.</p> <p>Bet kuriuo atveju bus užtikrinta, kad visais atvejais (jeigu būtų teikiama valstybės pagalba) būtų laikomasi <i>de minimis</i> ribų ir (arba) 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius, keliamų reikalavimų regioninei pagalbai arba pranešti (suderinti) ketinamą teikti valstybės pagalbą su Europos Komisija.</p>
<p>Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2018-10-22 išvada Nr. (14-0)-D8-5045</p>	<p>Dėl II projekto.</p> <p>1. II projektu siūloma atsisakyti pramonės parko steigimo eiliškume nustatyto perteklinio reikalavimo – „1) teritorija turi būti numatyta teritorijų planavimo dokumentuose“ (II projekto 3 str. keičiama 9¹ str. 3 d.). Galbūt šis reikalavimas neturėtų būti nurodytas pirmuoju, tačiau abejotina, ar reikia jo atsisakyti, nes pramonės parko teritorijoje planuojama ūkinė veikla ir su ja susijusi statyba galės būti vystoma ir vykdoma, jeigu atitiks teritorijų planavimo dokumentus, t. y. pramonės parke veiklos plėtra turi būti numatyta savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens bendruosiuose planuose arba suplanuota valstybei svarbaus projekto teritorijų planavimo dokumentu.</p> <p>5. II projekto 6 straipsniu Lietuvos Respublikos investicijų įstatymas papildomas ketvirtuoju skirsniu, kurio 15⁵ str. 5 d. 1 p. numatoma, kad „stambaus projekto investicijų sutartis laikoma statybą leidžiančiu dokumentu. <...>“ Atsižvelgiant į tai, kad pagal Projekto nuostatas sutartis pasirašoma iki poveikio aplinkai vertinimo procedūrų ir nepatikrinus statybos ar rekonstravimo projektų atitikties aplinkos apsaugos reikalavimams, o statybą leidžiantis dokumentas statybų atveju yra sutikimas planuojamai veiklai, 15⁵ str. 5 d. 1 p. nuostata prieštarauja 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/52/ES, kuria iš dalies keičiama direktyvos 2011/92/ES, dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pramonės parko teritorijos numatymas teritorijų planavimo dokumentuose iki pramonės parko įsteigimo nebebus privaloma sąlyga, tačiau įsteigus pramonės parką planuojama ūkinė veikla galės būti vystoma ir vykdoma, jeigu atitiks teritorijų planavimo dokumentus, t. y. teritorijų planavimo dokumentai turės būti parengti po pramonės parko įsteigimo.</p> <p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Investicijų įstatymo 15⁵ str. 5 d. 1 p. išdėstytas nauja redakcija, atsižvelgiant į aplinkos apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus:</p> <p>„Stambaus projekto investicijų sutartis joje nustatytais atvejais laikoma statybą leidžiančiu dokumentu, išskyrus atvejus, kai planuojamai ūkinei veiklai privaloma atlikti atranką dėl poveikio aplinkai vertinimo (toliau – atranka dėl PAV) arba poveikio</p>

vertinimo preambulės 7 daliai ir 35 daliai, 2 straipsnio 1 daliai ir 8a straipsnio 4 daliai, Konvencijos dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste (Espo, 1991) 2 straipsnio 3 daliai, Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo, kuriuo į nacionalinę teisę perkeltos PAV direktyvos ir Espo konvencijos nuostatos, 3 straipsnio 3 daliai, Aplinkos apsaugos įstatymo 15 straipsnio 2, 4 ir 7 dalims. Vadovaujantis tarptautiniais ir nacionaliniais teisės aktais, prieš išduodant veiklą leidžiantį dokumentą, šiuo atveju – statybą leidžiantį dokumentą, turi būti gautas atsakingosios institucijos sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai, pagal kurį planuojama ūkinė veikla atitinka teisės aktų reikalavimus, ar atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo išvada, kad poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas; už aplinkos apsaugą atsakinga institucija turi patikrinti statybos ar rekonstravimo projektų atitiktį aplinkos apsaugos reikalavimams.

Manome, kad 15⁵ str. 5 d. 1 p. siūlomas reguliavimas nesudarys galimybės institucijoms tinkamai įvertinti statinio projekto. Atkreipiame dėmesį, kad Aplinkos ministerija parengė Statybos įstatymo pakeitimo projektą, kuriuo siūloma keisti visuomenės informavimo apie numatomą statinių statybą ir statybą leidžiančių dokumentų išdavimo tvarką, supaprastinti statybą leidžiančio dokumento išdavimą.

aplinkai vertinimą (toliau – PAV). Jeigu privaloma atlikti atranką dėl PAV, tai stambaus projekto investicijų sutartis laikoma statybą leidžiančiu dokumentu tik priėmus atrankos dėl PAV išvadą, kad PAV neprivalomas. Tais atvejais kai privaloma atlikti PAV – atsakingajai institucijai priėmus sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai, kad planuojama ūkinė veikla atitinka teisės aktų reikalavimus, ir už aplinkos apsaugą atsakingai institucijai patikrinus statybos ar rekonstravimo projekto atitiktį aplinkos apsaugos reikalavimams.“.

Pagal stambaus projekto investicijų sutartį, kaip statybą leidžiantį dokumentą, investuotojas turi teisę pradėti statybos darbus sklypo plano (sklypo sutvarkymo), susisiekimo ir architektūros statinio projekto dalis paskelbęs informacinėje sistemoje „Infostatyba“, gavęs savivaldybės administracijos pritarimą statinio projektui ir išdavus prisijungimo prie inžinerinių tinklų ar susisiekimo komunikacijų sąlygas (jei būtinas jų išdavimas) teisės aktų nustatyta tvarka. Statybos darbai pagal kitas privalomas statinio projekto dalis pradedami atitinkamą statinio projekto dalį paskelbus informacinėje sistemoje „Infostatyba“.

Pažymėtina, kad pagal 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo 2 str. 1 d. valstybės narės imasi visų priemonių, reikalingų užtikrinti, kad, prieš išduodant sutikimą planuojamai veiklai, projektams, kurie *gali daryti reikšmingą poveikį aplinkai*, be kita ko, dėl savo pobūdžio, masto ar vietos, bus reikalaujama sutikimo planuojamai veiklai ir poveikio aplinkai vertinimo. Todėl manytina, kad jeigu atrankos dėl PAV išvadoje nustatoma, kad PAV atlikti nereikia, tai projektas nedarys reikšmingo poveikio aplinkai. Tokiu atveju neturėtų būti

	<p>6. Nepritariame II projekto 15⁵ str. 5 d. 2 p. siūlomam reglamentavimui. Statybos įstatyme statinių statybos užbaigimas reglamentuojamas atsižvelgiant į statinių rizikos grupes ir skirtas aplinkos ir žmonių saugai užtikrinti. Todėl manome, kad II projekte nustačius siūlomas išimtis būtų nepagrįstai atsakyta valstybės dalyvavimo užtikrinant aplinkos ir žmonių saugą. Atkreipiame dėmesį, kad Aplinkos ministerija parengė Statybos įstatymo pakeitimo projektą, kuriuo siūloma keisti statinių statybos užbaigimo procedūras.</p>	<p>pareigos derinti statinio projektą su aplinkos apsaugos agentūra. Institucijos, atliekančios statybos valstybinę priežiūrą, bet kada galėtų patikrinti, ar investuotojo statinio projektas ir statybos darbai atitinka veiklą, apibūdintą rengiant atrankos dėl PAV išvadą, o nustačius pažeidimus – imtis teisės aktuose nustatytų priemonių pažeidimams pašalinti.</p> <p>Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymas nustato teritorijų planavimo valstybinės priežiūros ir statybos valstybinės priežiūros tvarką, priežiūrą atliekančias institucijas, jų kompetenciją, pareigas ir teises. Pagal šio įstatymo 8 str. 2 d. 3 d. ir 4 d. ir statybos vykdymo teisėtumo tikrinimą. Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos atlieka statybos valstybinę priežiūrą, kuri <i>inter alia</i> apima statybos dalyvių veiksmų atitikties statybą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams tikrinimą. Todėl investuotojo (statyto) vykdomų statybos darbų atitiks teisės aktų privalomiems reikalavimams galės būti vykdoma visą statybos procesą.</p> <p>Neatsižvelgta.</p> <p>Statybos įstatymo 28 str. 2 d. ir 3 d. jau yra numatyti atvejai, kai deklaracijos apie statybos užbaigimą neprivaloma tvirtinti, jeigu atlikta statinio ekspertizė Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka. Vienas tokių atvejų – ypatingųjų bei neypatingųjų statinių pagal aplinkos ministro patvirtintą sąrašą statyba (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas). Todėl nekuriamas naujas teisinis reguliavimas.</p> <p>Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymas nustato teritorijų planavimo valstybinės priežiūros ir statybos valstybinės priežiūros tvarką, priežiūrą atliekančias institucijas, jų kompetenciją, pareigas ir teises. Pagal šio įstatymo 8 str.</p>
--	--	---

	<p>7. II projektu siūlomas 15⁵ str. 5 d. reglamentavimas, mūsų nuomone, turėtų būti nustatytas Statybos, o ne Investicijų įstatyme. Siūlome kartu su II projektu teikti Statybos įstatymo ir susijusių įstatymų pakeitimo projektus. Taip pat siūlome atsisakyti II projekto 15⁵ str. 5 d.</p> <p>8. Miškų įstatyme nustatyti išimtiniai miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis atvejai apima tik visuomeninių ar valstybės svarbių projektų įgyvendinimą, kai negalima jų įgyvendinti ne miško žemėje. Visi miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis planai įgyvendinami atliekant teritorijų planavimo procedūras. Vienas iš pagrindinių teritorijų planavimo procedūrų tikslų – informuoti ir suderinti su visuomene ir suinteresuotomis institucijomis intervenciją į miškų ekosistemą. Visos miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis procedūros, įskaitant ir valstybei svarbių projektų (elektros linijų, dujotiekių, suskystintų gamtinių dujų terminalo) buvo vykdomos atliekant nustatytas teritorijų planavimo procedūras. Todėl kategoriškai nepritariame II projekto 15⁵ str. 10 d. 5 p. nuostatai, kad miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis valstybinės reikšmės miškuose būtų atliekamas nenumačius bendruosiuose planuose ar valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentuose.</p>	<p>2 d. 3 d. ir 4 d. ir statybos vykdymo teisėtumo tikrinimą. Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos atlieka statybos valstybinę priežiūrą, kuri <i>inter alia</i> apima statybos dalyvių veiksmų atitiktį statybą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams tikrinimą. Todėl investuotojo (statyto) vykdomų statybos darbų atitiks teisės aktų privalomais reikalavimams galės būti vykdoma visą statybos procesą.</p> <p>Neatsižvelgta. Įstatymo projekto 1 str. 1 d. numatyta papildyti įstatymo 1 str. 3 d.: „3. Jeigu kiti įstatymai nustato kitokias nuostatas nei šio įstatymo ketvirtojo² skirsnio nuostatos, reguliuojančios stambių projektų pritraukimą ir įgyvendinimą, taikomos šio įstatymo nuostatos.“ Priėmus šią nuostatą, Investicijų įstatymas bus <i>lex specialis</i> Statybos įstatymo atžvilgiu, todėl keisti Statybos įstatymo nereikia.</p> <p>Neatsižvelgta. Pagal Miškų įstatymo 11 str. 12 d. teritorijose, skirtose krašto apsaugos tikslams, miško žemė paverčiama kitomis naudmenomis netaikant šio straipsnio 4, 5 ir 6 dalyse nustatytų reikalavimų, kai Vyriausybė priima nutarimą dėl tam tikrų valstybinės miško žemės plotų pavertimo kitomis naudmenomis, o jeigu tai valstybinės reikšmės miškai, – ir nutarimą dėl tam tikrų valstybinės reikšmės miškų plotų išbraukimo iš valstybinės reikšmės miškų plotų. Taigi pagal esamą reguliavimą jau yra taikomos išimtys supaprastint miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis procedūras. Stambūs projektai bus numatyti vietovės lygmens bendruosiuose planuose, o jei jie neparengti – savivaldybės lygmens bendruosiuose planuose, ir bus vystomi pagal šiuos teritorijų planavimo dokumentus.</p>
--	--	---

		<p>Todėl papildomi reikalavimai miško žemės pavertimui kitomis naudmenomis yra pertekliniai.</p> <p>Remiantis Valstybinės miškų tarnybos pateikiama informacija (http://www.amvmt.lt/index.php/26-naujienos/945-misku-plotai, 2017-05-05), miškų kadastro duomenimis, miško žemės plotas Lietuvoje nuo 2007 m. iki 2016 m. padidėjo nuo 2121,0 tūkst. ha (2007 m.) iki 2186,7 tūkst. ha (2016 m.), vidutiniškai 5-6 tūkst. ha kasmet (mažiausiai, 1 tūkst. ha – 2012 m., daugiausiai, 10 tūkst. ha – 2010 m.). Atsižvelgiant į tai, kad stambių projektų į metus tikimasi įgyvendinti kelis ir kad kai kuriais metais stambių projektų Lietuvoje gali nebūti, priėmus siūlomą reguliavimą, stambūs projektai neturės įtakos bendrai miško žemės plotų augimo tendencijai.</p>
<p>Lietuvos savivaldybių asociacijos 2018-10-17 išvada Nr. (17)-SD-615</p>	<p>Dėl 15⁵ straipsnio 10 dalies 4 punkto – savivaldybė siūlo nenumatyti sąlygos, kad stambiam projektui įgyvendinti reikalingi valstybinės žemės sklypai būtų parduodami investuotojui be aukciono stambaus projekto investicijų sutartyje numatytomis sąlygomis Vyriausybės numatyta tvarka. Siūloma palikti tik nuomos galimybę.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Investuotojai, svarstydami, ar investuoti Lietuvoje, kelia klausimus dėl pagrindo, kuriuo bus naudojama žemė. Investuotojai, išsinuomoję valstybinės žemės sklypus ir juos užstatę statiniais, tokią žemę gali įsigyti pagal Žemės įstatymo 10 str. 5 d. 1 p. Galimybė žemę įsigyti iškart paprastintų procedūras, suteiktų investuotojams didesnę teisinę apibrėžtumą. Be to, vyrauja ir neaiškumas dėl žemės sklypo dydžio ilgalaikėje perspektyvoje, kadangi šiuo metu gali susidaryti tokia situacija, kad investuotojas užstato tik dalį išsinuomoto žemės sklypo, o likusią planuoja užstatyti ateityje, plėsdamas veiklą etapais, tai reiškia, kad investuotojas dalies žemės nenaudoja, dėl ko žemės nuomos sutartis gali būti nutraukta. Nutraukus tokią nuomos sutartį arba išnuomojus žemę, kurią investuotojas ketina užstatyti artimiausiu metu, besiribojantys žemės sklypai gali būti išnuomoti kitiems subjektams, dėl ko ribojama investuotojo plėtros galimybė. Šis funkcionavimo modelis vertinamas</p>

		neefektyviu ir neužtikrinančiu investuotojams svarbaus užtikrintumo ilgalaikės veiklos planavimui.
Europos teisės departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2018-10-24 išvada Nr. 813	<p>1. Investicijų įstatymo projektu siūlomas teisinis reguliavimas, <i>inter alia</i> Investicijų įstatymo 15⁵ straipsnio nuostatos, sudarytų galimybes stambaus projekto investicijų sutartį pasirašiusiems investuotojams naudotis specialiomis (palankesnėmis) investavimo ir verslo sąlygomis. Pažymėtina, kad Investicijų įstatymo projektas, numatydamas priemones, kuriomis sukuriamą palankesnę teisinę ir administracinę aplinką stambaus projekto investicijų sutartį <i>pasirašiusiems</i> investuotojams, nulemtų, kad tokios sutarties nepasirašę investuotojai galimai atsidurtų mažiau palankioje padėtyje, būtų apsunkintos jų patekimo į rinką sąlygos. Investicijų įstatymo 15⁴ straipsnyje siūloma numatyti, kad „investuotojas, ketinantis sudaryti stambaus projekto investicijų sutartį, pateikia paraišką dėl stambaus projekto investicijų sutarties sudarymo Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliojimai institucijai“ (15⁴ straipsnio 2 dalis). Vadovaujantis Investicijų įstatymo projekto 15⁴ straipsnio 3 dalimi, „stambaus projekto investicijų sutartis gali būti sudaroma¹, kai yra tenkinamos visos <...>“ šioje dalyje nurodytos sąlygos. Įvertinę nurodytas Investicijų įstatymo projekto nuostatas, atkreipiamė dėmesį, kad numatant teisinį reguliavimą, kuris tam tikriems subjektams suteiktų pranašumą (palankesnes sąlygas), ypatingai svarbu laikytis Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) įtvirtintų bendrųjų Sąjungos teisės principų, <i>inter alia</i> skaidrumo, vienodo požiūrio, proporcingumo, sąžiningos konkurencijos laisvės principų. Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad Investicijų įstatymo projekte nėra numatytos nuostatos dėl paraiškų vertinimo, o nuostatos dėl stambaus projekto investicijų sutarties sudarymo suformuluotos taip, kad galima situacija, kai stambaus projekto investicijų sutartis nebūtų sudaroma net ir tuo atveju, jei tenkinamos visos įstatyme nurodytos sąlygos. Taigi, Investicijų įstatymo projektu siūlomas teisinis reguliavimas, konkrečiai teisinis neapibrėžtumas paraiškų dėl stambaus projekto investicijų sutarties vertinimo ir sutarčių sudarymo procese, neatitinka skaidrumo principo ir kelia klausimą, kaip siūlomas teisinis reguliavimas veiktų praktikoje. Atsižvelgdami į tai, kas nurodyta, pažymime, kad Investicijų įstatymo projekto nuostatos turėtų būti tikslinamos numatant skaidrias, viešas ir nediskriminacines</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Investicijų įstatymo projekto nuostatos nustato pagrįstą diferencijuotą reguliavimą stambiams projektams, todėl nepažeidžiami SESV įtvirtinti bendrieji Europos Sąjungos principai. Visų pirma tiek pagal ESTT, tiek pagal Konstitucinio Teismo² praktiką, lygiateisiškumo principas savaime nepaneigia galimybės įstatymu nustatyti nevienodą, diferencijuotą teisinį reguliavimą tam tikrų asmenų, priklausančių skirtingoms kategorijoms, atžvilgiu, jeigu tarp šių asmenų yra tokio pobūdžio skirtumų, kurie tokį diferencijuotą reguliavimą daro objektyviai pateisinamą. Pagal šiuo metu galiojantį reguliavimą stambūs investuotojai yra net mažiau palankioje padėtyje nei smulkūs investuotojai, todėl tai itin apriboja jų galimybes ateiti į rinką. Dėl savo investicijų projekto masto stambiams projektams įgyvendinti reikalingi dideli žemės sklypai (pagal VŠĮ „Investuok Lietuvoje“ gaunamas užklausa nuo 35 ha iki 120 ha), kuriuos suformuoti reikalinga parengti teritorijų planavimo dokumentus, atlikti žemės sklypų sujungimo ir formavimo procedūras, neretais atvejais keisti žemės sklypų paskirtį, atlikti „išmiškinimo“ procedūras ir t.t. VŠĮ „Investuok Lietuvoje“ ekspertų analizė parodė, kad įgyvendinti stambius reikia atlikti daug skirtingų procedūrų, parengti daugiau kaip 200 įvairių dokumentų (įsisteigimas, specialistų įsivežimas, darbo jėgos pasitelkimas, teritorijų planavimas, žemėtvarka, projektavimas, statyba, statybos užbaigimas, poveikio</p>

¹ Čia ir toliau pažymėta mūsų.

² Konstitucinio Teismo 1998 m. lapkričio 11 d., 2005 m. gegužės 13 d., 2006 m. gegužės 31 d., 2009 m. kovo 2 d., 2009 m. balandžio 29 d. nutarimai.

	<p>paraiškų dėl stambaus projekto investicijų sutarties vertinimo ir sutarčių sudarymo procedūras, užtikrinančios nurodytų pagrindinių vidaus rinkos principų įgyvendinimą.</p>	<p>aplinkai vertinimas ir kt.). Smulkūs investuotojai su tokiomis problemomis dažniausiai nesusiduria ir tokiu reguliavimu nesinaudoja.</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad siūlomas diferencijuotas reglamentavimas nėra naujas Europos Sąjungoje. Teisės ekspertų atlikta studija parodė, kad kitos ES valstybės turi specialias išimtis stambiems projektams (<i>Kroatija, Vengrija, Italija, Rumunija</i>) arba paprastesnes projektų įgyvendinimo procedūras (<i>Latvija, Estija, Vokietija, Nyderlandai, Jungtinė Karalystė, Austrija</i>). Taigi, Lietuva lyginant su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis, yra nekonkurencinga ir nepatraukli stambiems projektams.</p> <p>Investicijų įstatyme nustatyti pagrindiniai stambiems projektams taikomo teisinio reguliavimo principai. Investicijų įstatymo lydimuosiuose teisės aktuose bus nustatyta Investicijų įstatymo nuostatų įgyvendinimo tvarka, kaip reikalaujama vadovaujantis Teisėkūros pagrindų įstatymu ir Konstitucinio teismo doktrina. Konstitucinis Teismas savo nutarimuose ne kartą yra pažymėjęs, kad įstatymais reguliuojami pagrindiniai santykiai (tokie kaip nuosavybės ribojimai, asmenų teisių ir pareigų nustatymas ir kt.), o įstatymų lydimaisiais teisės aktais yra realizuojamos įstatymo normos. Šiuo atveju paraiškos vertinimo tvarka bus nustatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu, todėl teisinio neapibrėžtumo nėra.</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad Investicijų įstatyme negali būti numatyta imperatyvi nuostata dėl investicijų sutarties sudarymo su stambiais investuotojais, nes kituose įstatymuose yra numatytų apribojimų, kai investicijų sutartis negali būti sudaroma, pvz., kai investuotojas neatitinka nacionalinio saugumo reikalavimų. Investicijų įstatymo 8 straipsnyje numatytais atvejais ir pan. Todėl valstybė turi pasilikti teisę nesudaryti investicijų sutarties</p>
--	---	---

	<p>2. Investicijų įstatymo projekto 3 straipsnio 2 dalimi siūloma pripažinti netekusia galios Investicijų įstatymo 9¹ straipsnio 4 dalį, kurioje numatyta, kad „privatiems subjektams priklausantys žemės sklypai <i>į teritoriją gali būti įtraukiami gavus rašytinį</i> privačios žemės sklypų <i>savininkų sutikimą</i>, jeigu tie žemės sklypai atitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus reikalavimus“. Atsižvelgdami į tai, kad Investicijų įstatymo aiškinamajame rašte nėra paaiškinama siūlomo pakeitimo priežastys ir juo siekiami tikslai, pažymime, kad siūlomas teisinis reguliavimas kelia abejonių dėl atitikties Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių konvencijos (toliau – EŽTK) pirmojo protokolo 1 straipsnio nuostatai dėl nuosavybės apsaugos. Primintina, kad remiantis EŽTK teisė netrukdomai naudotis savo nuosavybe gali būti ribojama, kai tai būtina visuomenės interesams, laikantis įstatymo nustatytų sąlygų bei vadovaujantis bendraisiais tarptautinės teisės principais. Europos Žmogaus Teisių Teismas, aiškindamas šią EŽTK nuostata, yra pabrėžęs, kad įsikišimas į naudojimąsi nuosavybės teise turi pasiekti <i>teisingą balansą</i> tarp visuomenės bendrojo intereso ir būtinumo apsaugoti asmens pagrindinę teisę. Kitaip tariant, visais atvejais, privalu vadovautis objektyviais kriterijais, kurie užtikrintų ribojančių priemonių proporcingumą. Šiuo požiūriu, Investicijų įstatymo projekto 3 straipsnio 2 dalies siūlymas vertintinas kaip valstybės diskrecijos ribų išplėtimas, kuris turėtų būti objektyviai pagrindžiamas ir įvertinamas proporcingumo požiūriu.</p> <p>4. Investicijų įstatymo projektu siūlomoje Investicijų įstatymo 15⁵ straipsnio 10 dalies 5 punkto nuostatoje numatoma, kad stambiam projektui įgyvendinti skirtoje teritorijoje, nurodytoje stambaus projekto investicijų sutartyje, miško žemė paverčiama kitomis naudmenomis netaikant Lietuvos Respublikos miškų įstatymo nuostatų dėl teritorijų planavimo, kai Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka parengiama, viešai apsvartoma ir suderinama siūlomų paversti kitomis naudmenomis miško žemės plotų</p>	<p>net ir tais atvejais, kai stambus projektas atitinka Investicijų įstatymo projekte nustatytus kriterijus.</p> <p>Neatsižvelgta. Investicijų įstatymo projektu siūloma suvienodinti valstybei svarbių projektų reglamentavimą ir tokiems projektams suteikiamas naudas. Pagal Investicijų įstatymo 9¹ straipsnio 3 dalies 3 punktą prieš įsteigiant tam tikroje teritorijoje pramonės parką jis privalo būti pripažintas valstybei svarbiu projektu. Tačiau kitaip, nei įgyvendinant kitus valstybei svarbius projektus, pramonės parkui įgyvendinti reikalinga žemė negali būti paimama visuomenės poreikiams. Visiems kitiems valstybei svarbiems projektams įgyvendinti žemė iš privataus savininko gali būti paimama Žemės įstatymo nustatyta tvarka (Žemės įstatymo 45 straipsnio 1 dalis). Kadangi pramonės parkams suteikiama analogiška valstybinė reikšmė, diferencijuotas reguliavimas yra nepateisinamas ir gali būti traktuojamas kaip diskriminacinis. Siekiant ištaisyti reguliavimo trūkumus ir paskatinti pramonės parkų steigimąsi (nuo 2014 m., kai Investicijų įstatyme buvo įtvirtina pramonės parkų steigimo procedūra, įsteigtas tik vienas pramonės parkas – Vilniaus miesto inovacijų pramonės parkas.), siūloma palengvinti pramonės parkų steigimo procedūras.</p> <p>Neatsižvelgta. Siūlomas reguliavimas nėra naujas, o numatytas galiojančiame Miškų įstatymo 11 straipsnio 12 dalyje. Pabrėžtina, kad visuomenė bus supažindinta su planuojamu miško žemės pavertimu kitomis naudmenomis per Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo viešinimą ir galės teikti pasiūlymus dėl nutarimo projekto, o nesutinkant su nutarimu – jis gali</p>
--	---	--

schema. Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir (ar) keitimo procedūros užtikrina viešumo principo, kuris siejamas su suinteresuotų asmenų *galimybe dalyvauti rengiant* teritorijų planavimo dokumentus bei susipažinti su jau parengtais ir patvirtintais teritorijų planavimo dokumentais, įgyvendinimą. Atkreipiame dėmesį, kad asmens teisės gauti informaciją, dalyvauti priimant sprendimus ir kreiptis į teismus aplinkos klausimais, numatytos 1998 m. Konvencijoje dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais (Orhuso Konvencija), 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką ir panaikinančioje Tarybos direktyvą 90/313/EEB, 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo. Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta, pažymime, kad, miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis procese nesilaikant nustatytų teritorijų planavimo procedūrų, būtų galimai pažeidžiami aukščiau nurodytuose dokumentuose įtvirtinti principai.

4. Įvertinę Investicijų įstatymo projektu siūlomą Investicijų įstatymo 15⁵ straipsnio 10 dalies 4 punkto nuostatą, numatančią, kad „stambiam projektui įgyvendinti reikalingi valstybinės žemės sklypai išnuomojami ar parduodami investuotojui be aukciono stambaus projekto investicijų sutartyje numatytais sąlygomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka“, atkreipiame dėmesį, kad siūlomas teisinis reguliavimas galėtų būti traktuojamas kaip valstybės pagalba SESV 107 straipsnio 1 dalies prasme. Vadovaujantis SESV 108 straipsniu visos valstybės pagalbos priemonės (valstybės pagalbos schemos) turi būti notifikuojamos Europos ir gali būti įgyvendinamos tik gavus Komisijos pritarimą. Atkreipiame dėmesį, kad reikalavimas iš anksto pranešti Komisijai apie valstybės pagalbos priemonę ir gauti jos pritarimą netaikytinas tik tuo atveju, jei tenkinamos 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius, 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai ar kitų pranešimo išimtį numatančių Europos Sąjungos teisės aktų sąlygos.

būti skundžiamas teisės aktų nustatyta tvarka, todėl Orhuso Konvencijoje numatytos visuomenės teisės nepažeidžiamos. Be to, visuomenė dalyvauja teritorijų planavimo dokumento (vietovės lygmens bendrojo plano, o jei jis neparengtas – savivaldybės lygmens bendrojo plano), kuriuo konkreči teritorija priskiriama įgyvendinti stambiam projektui, derinimo procese.

Atsižvelgta iš dalies.

Pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, tam, kad parama būtų laikoma valstybės pagalba, ji turi atitikti visus šiuos kriterijus: (i) parama teikiama iš valstybinių išteklių ir yra priskirtina valstybei; (ii) gavėjas yra įmonė; (iii) teikiant paramą suteikiamas pranašumas; (iv) teikiant paramą iškraipoma konkurencija ir daroma įtaka valstybių narių tarpusavio prekybai. Taigi laikoma, kad valstybės pagalba yra teikiama, jei ūkio subjektams, kurie gauna paramą, yra suteikiama tokia ekonominė nauda, kurios jie nebūtų gavę esant normalioms rinkos sąlygoms. Tuo atveju, jei skiriama parama neatitinka bent vieno iš SESV 107 straipsnio 1 dalies kriterijų, ji nėra laikoma valstybės pagalba. Šiuo atveju stambų projektą įgyvendinantis investuotojas negauna jokios paramos, kurios jis nebūtų gavęs rinkos sąlygomis. Valstybinės žemės sklypo nuomos ar pardavimo kaina nustatoma šiuo metu galiojančia metodologija, kuri nustatoma ir kitais valstybinės žemės nuomos ar pardavimo be aukciono atvejais (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. kovo 9 d. nutarimas Nr. 260). Taigi šiuo atveju nebūtų

5. Investicijų įstatymo 15⁵ straipsnio 9 dalies 2 punktu ir Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 37 ir 56 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Užimtumo įstatymo projektas) 2 straipsniu siūloma numatyti, kad trečiosios šalies piliečiai, *esantys Lietuvos Respublikoje teisėtai, turi teisę pradėti dirbti nuo prašymo išduoti leidimą gyventi pateikimo dienos*.

Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad vadovaujantis 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/52/EB, kuria numatomi sankcijų ir priemonių nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių darbdaviams būtiniausi standartai (toliau – Direktyva 2009/52/EB) 4 straipsnio 1 dalimi, valstybės narės įpareigoja darbdavius „reikalauti, kad trečiųjų šalių pilietis prieš įdarbinimą turėtų ir darbdaviui pateiktų galiojantį leidimą gyventi arba *kitą leidimą būti šalyje*“. Atkreipiame dėmesį, kad „kito leidimo būti šalyje“ sąvoka Direktyvoje 2009/52/EB ar kituose Europos Sąjungos teisės aktuose nėra apibrėžta. 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (Šengeno sienų kodeksas) 6 straipsnio 1 dalis numato *sąlygas*, kuriomis trečiųjų šalių piliečiams leidžiama atvykti numatomam *buvimui valstybių narių teritorijoje*, kurio bendra trukmė neviršija 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį (jie turi turėti galiojantį kelionės dokumentą, su kuriuo jo turėtoju leidžiama kirsti sieną; jie turi galiojančią vizą, jei to reikalaujama pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 539/2001; jie pagrindžia numatomo buvimo tikslą bei sąlygas ir turi pakankamai pragyvenimo lėšų numatomo buvimo laikotarpiui ir grįžimui į kilmės šalį arba vykimui tranzitu į trečiąją šalį, į kurią jie tikrai būtų įleisti, arba gali teisėtai gauti tokių lėšų; jie

tenkinami visi SESV 107 straipsnio 1 dalyje įtvirtinti kriterijai - konkrečiau nebūtų suteikiamas pranašumas, todėl valstybės pagalba teikiama nebūtų. Visais kitais atvejais (teikiant valstybės pagalbą), bus laikomas *de minimis* ribų ir (arba) 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius, keliamų reikalavimų regioninei pagalbai arba pranešti (suderinti) ketinamą teikti valstybės pagalbą su Europos Komisija.

Neatsižvelgta.

VšĮ „Investuok Lietuvoje“ užsakymu atliktoje studijoje nurodoma, kad Čekijoje vienas langelis veikia trečiųjų šalių piliečiams atvykstant ir dirbant Čekijoje. Į Čekiją darbo tikslais atvykstantiems trečiųjų šalių piliečiams yra išduodamos „darbuotojų kortelės“, kurių nauda yra dvejopa, t.y. jos suteikia trečiųjų šalių piliečiams teisę ne tik gyventi Čekijos teritorijoje, tačiau ir dirbti šioje šalyje. Tokiu būdu trečiųjų šalių piliečiams nereikia kreiptis į skirtingas institucijas dėl skirtingų leidimų išdavimų, o būtent, jie išvengia būtinybės kreiptis atskirai dėl leidimo dirbti išdavimo (nors prievolė registruoti laisvą darbo vietą išlieka). Palyginimui, Lietuvoje trečiųjų šalių piliečių įdarbinimui (įprasta tvarka, kai darbuotojai nepatenka po kokia nors išimtimi) yra reikalinga kreiptis ne tik į Migracijos departamentą dėl leidimo laikinai gyventi išdavimo, tačiau atskirai yra reikalinga kreiptis į Lietuvos darbo biržą dėl leidimo dirbti išdavimo. Panaudojant gerąją užsienio šalių praktiką, būtų rekomenduotina vieno užsieniečio prašymo pagrindu spręsti dėl visų jam reikalingų leidimų išdavimo idant šis užsienietis galėtų teisėtai dirbti Lietuvoje.

Investicijų įstatymo projekto 15⁵ str. 9 d. 2 p. nustatyta, kad užsieniečiai, *esantys Lietuvos Respublikos*

nėra asmenys, dėl kurių į SIS yra įtrauktas įspėjimas neišsileisti; jie nelaikomi keliančiais grėsmę nei vienos iš valstybių narių viešajai tvarkai, vidaus saugumui, visuomenės sveikatai ar tarptautiniams santykiams, pirmiausia – dėl jų valstybių narių duomenų bazėse nėra įtrauktas įspėjimas neišsileisti dėl išvardintų priežasčių). Taigi, siekiant užtikrinti Direktyvos 2009/52/EB 4 straipsnio 1 dalies nuostatų įgyvendinimą, laikotarpiu iki leidimo gyventi išdavimo turėtų būti kontroliuojama, ar trečiosios šalies piliečiai gali pagrįsti savo buvimo Lietuvos Respublikoje teisėtumą ir atitikti Šengeno sienų kodekso 6 straipsnio 1 dalyje numatytoms sąlygoms. Įvertinus Investicijų įstatymo projekto ir Užimtumo įstatymo projekto nuostatas, lieka neaišku, koks kontrolės mechanizmas būtų taikomas siekiant užtikrinti, kad iki leidimo gyventi išdavimo pradėję dirbti asmenys gali būti traktuojami kaip turintys kitą leidimą būti šalyje. Be to, atsižvelgiant į tai, kad tik ribotas skaičius stambaus projekto investicijų sutartyje numatytų darbuotojų galėtų naudotis įstatymuose siūloma numatyti lengvata, kyla klausimas, kokie požymiai leistų atskirti konkrečius darbuotojus, kurie teisėtai naudojasi nurodyta lengvata, nuo darbuotojų, kurie turi teisę pradėti dirbti tik gavę leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje.

teritorijoje teisėtai, turi teisę pradėti dirbti nuo prašymo išduoti leidimą gyventi pateikimo dienos. Taigi investuotojas visais atvejais turės pareigą įsitikinti šių asmenų teisėtu buvimo Lietuvos Respublikoje. Neteisėto buvimo atvejai nustatyti Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 23 str. Pažymėtina ir tai, kad užsienietis galės pateikti prašymą dėl leidimo gyventi išdavimo Lietuvos Respublikoje tik tuo atveju, jei jis Lietuvoje bus teisėtai (Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 28 str. 3 d.). Todėl jei užsienietis bus Lietuvoje neteisėtai, jis negalės pateikti prašymo išduoti leidimą laikinai gyventi, todėl negalės ir pradėti dirbti nuo prašymo pateikimo.

Investicijų įstatymo projekto 15⁵ str. 9 d. 2 p. visi užsieniečiai turės pateikti investuotojo išduotą dokumentą, patvirtinantį, kad jie turi teisę pretenduoti į leidimo laikinai gyventi gavimą supaprastinta tvarka, todėl šiame dokumente turės būti nurodyta, kurie darbuotojai kokia lengvata naudojasi.

Siūlomu pakeitimu siekiama suteikti pasitikėjimą investuotoju, kaip darbdaviu, ir leisti jam pačiam būti atsakingu už darbuotojų parinkimą ir atsivežimą dirbti į Lietuvą. Investuotojas įsipareigoja ne mažiau nei 10 metų Lietuvoje išlaikyti naujai sukurtas darbo vietas, todėl valstybė turi suteikti galimybę šias darbo vietas užpildyti ir trečiųjų asmenų piliečiais, jei tuo metu Lietuvoje nėra reikiamos kvalifikacijos darbuotojų.

Atkreiptinas dėmesys, kad toks reguliavimas nėra naujas. Dar lengvesnės migracijos procedūros suteikiamos pagal Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatymo 15 straipsnį.

<p>Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2018-10-24 išvada Nr. 1D-5237</p>	<p>2. Keičiamo įstatymo 15⁴ straipsnio 1 dalyje nurodoma, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė tvirtins tvarką, kurioje be kitų nuostatų taip pat bus nustatytas stambaus projekto investicijų sutarties derinimas. Atsižvelgdami į tai, kad stambaus projekto investicijų sutartyje bus nustatomos stambaus projekto įgyvendinimo metu numatomos taikyti specialios sąlygos, susijusios su kitų nei Ūkio ministerija institucijų kompetencija (pvz., nustatomas skaičius trečiųjų šalių piliečių, kuriems įdarbinti nebūtų taikomas Lietuvos darbo rinkos testas), manome, kad stambaus projekto investicijų sutartis su suinteresuotomis institucijomis privalomai turi būti derinama dėl specialių investavimo ir verslo sąlygų nustatymo ir tai aiškiai nurodyta keičiamo įstatymo 15⁴ straipsnio 1 dalyje.</p> <p>5. Dėl keičiamo įstatymo 15⁵ straipsnio 9 dalies:</p> <p>5.1. Šioje dalyje dėstoma daug nuostatų, reglamentuojančių skirtingus klausimus: prašymo pateikimo nuostatos, nagrinėjimo nuostatos, leidimo išdavimo pagrindas, atleidimo nuo pareigos įsigyti leidimą dirbti nuostatos ir kt. Siūlome šią dalį išskaidyti pagal reglamentuojamus klausimus. Be to, siekdami aiškumo, siūlome atskiruose punktuose įvardinti leidimo išdavimo pagrindus skirtingoms užsieniečių kategorijoms: darbuotojams, dalyviams, vadovams, šių asmenų šeimos nariams.</p> <p>5.3. Nėra aišku, kas laikomas „investuotojo dalyviu“ (tokia sąvoka keičiamame įstatyme neapibrėžiama). Atsižvelgiant į tai, kad keičiamo įstatymo 15⁵ straipsnio 9 dalyje „investuotojo dalyviui“ nustatoma sąlyga siejama su investuotojo akcijų turėjimu, svarstyтина, ar užsieniečio statusas neturėtų būti aiškiai įvardintas kaip akcininko. Taip pat nėra aišku, ar „investuotojo vadovas“ turėtų būti suprantamas kaip investuotojo (kaip jis apibrėžiamas galiojančio Investicijų įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje) vadovas, ar vis tik čia turimas mintyje stambų projektą įgyvendinančio juridinio asmens vadovas. Dėl tos pačios priežasties neaišku, ar investuotojas gali būti vadinamas darbdaviu, pas kurį atvyksta dirbti, įgyvendinantys stambų projektą darbuotojai.</p> <p>5.4. Keičiamo įstatymo 15⁵ straipsnio 9 dalyje siūloma atsisakyti nuostatų „išduodant leidimą gyventi nereikalaujama pagrįsti investuotojo veiklos ir jos vykdymo laikotarpio, taip pat kapitalo dydžio“ kaip perteklinių bei atkreipiamė dėmesį, kad investuotojo dalyviai turės pateikti dokumentą, patvirtinantį jų turimų akcijų dydį.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Stambaus projekto investicijų sutarties su suinteresuotomis institucijomis derinimo tvarka laikytina sutarties sąlygų derinimo procedūros dalimi, todėl nustatytina Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime, kuris turės būti priimtas įgyvendinant keičiamo įstatymo 15⁴ straipsnio 1 dalį.</p> <p>Neatsižvelgta.</p> <p>Investicijų įstatymo projekte neįtvirtinami nauji leidimo gyventi išdavimo ar keitimo pagrindai, bet numatomos specialios nuostatos esamiems pagrindams.</p> <p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Keičiamo įstatymo projekto 15⁵ str. 9 d. sąvoka „investuotojo dalyviui“ pakeista „investuotojo akcininkui“.</p> <p>Keičiamo įstatymo projekto 15⁴ str. 2 d. nustato, kad paraišką dėl stambaus projekto investicijų sutarties pateikia investuotojas, kuris ketina įgyvendinti stambų projektą. Būtent šis investuotojas turi pasiekti investicijų rodiklius, todėl ir specialios investavimo ir verslo sąlygos taikomos šiam investuotojui – stambaus projekto investicijų sutarties šaliai, todėl atitinkami pakeitimai dėl darbdavio sąvokos konkretizavimo būtų pertekliniai.</p> <p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Investicijų įstatymo projekte neįtvirtinami nauji leidimo gyventi išdavimo ar keitimo pagrindai, bet numatomos specialios nuostatos esamiems pagrindams, todėl dalies reikalaujamų nuostatų pašalinimas reikštų, kad pagal</p>
---	--	---

	<p>8. Keičiamo įstatymo 15⁶ straipsnio 2 dalyje yra numatyta, kad stambaus projekto įgyvendinimui koordinuoti Lietuvos Respublikos ūkio ministras skiria stambaus projekto koordinatorių ir kad koordinatoriais skiriami Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos valstybės tarnautojai. Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos 2018 m. spalio 3 d. rašte Nr. (23.3-71)-3-4004 „Dėl Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo pakeitimo ir su juo susijusių įstatymų projektų derinimo“ nurodyta, kad Ūkio ministerijoje bus steigama stambių projektų koordinatoriaus pareigybė.</p> <p>Atsižvelgdami į šiuo metu įgyvendinamas viešojo sektoriaus efektyvumo didinimo, valstybės tarnybos sistemos tobulinimo iniciatyvas, siūlytume įvertinti galimybę nesteigti stambių projektų koordinatoriaus pareigybes, o stambių projektų koordinatoriaus funkcijas pavesti vykdyti esamiems Ūkio ministerijos valstybės tarnautojams.</p>	<p>Įstatymą dėl užsieniečių teisinės padėties atitinkami reikalavimai išlieka..</p> <p>Pritariame, kad akcininkai turės pateikti dokumentą, patvirtinantį jų turimų akcijų dydį, kadangi turimų akcijų reikalaujamas dydis įtvirtinamas įstatyme, tačiau manome, jog šis reikalavimas turėtų būti numatytas įgyvendinamajame teisės akte – Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įsakyme Nr. 1V-329 „Dėl Leidimų laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje užsieniečiams išdavimo, keitimo, panaikinimo, taip pat įvertinimo, ar santuoka, registruota partnerystė, įvaikinimas ar įmonė yra fiktyvūs, tvarkos aprašo patvirtinimo“.</p> <p>Neatsižvelgta.</p> <p>Stambaus projekto koordinatoriaus turės nuolat koordinuoti stambių projektų įgyvendinimą, bendradarbiauti su investuotojais ir valstybės bei savivaldybių institucijomis ne tik iki stambaus projekto investicijų sutarties pasirašymo, bet ir po to. Atsižvelgiant į didelį funkcijų kiekį, jų nebūtų galimybės suderinti su kitomis darbinėmis funkcijomis. Nuo greito ir efektyvaus koordinatoriaus funkcijų įgyvendinimo priklausys, ar investuotojai sudarys stambaus projekto investicijų sutartis, taip pat kaip greitai jas įgyvendins. Kiekviena sudaryta nauja stambaus projekto investicijų sutartis, taip pat greitesnis stambaus projekto įgyvendinimas užtikrins daugelio naujų darbo vietų sukūrimą, todėl atskiros koordinatoriaus pareigybės įsteigimas yra ekonomiškai pagrįstas.</p>
--	---	--

Ūkio ministerijos Bendrųjų reikalų
departamento Dokumentų valdymo
ir asmenų aptarnavimo skyriaus
vyriausioji specialistė

Roma Sabaliauskaitė

2018-10-26

Ūkio ministras

Virginijus Sinkevičius